

Linköpings kommun
kommun@linkoping.se
Rektorn vid Sättra skola
clas.newman@linkoping.se

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn av Sättra skola
i Linköpings kommun

Tillsyn av Sättra skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Linköpings kommun under hösten 2011 och våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Sättra skola besöktes av Skolinspektionen den 30 mars 2012. I Sättra skola genomfördes en begränsad tillsyn som innebär att följande processer har granskats: det systematiska kvalitetsarbetet, arbetet med bedömning och betygsättning, elevers rätt till stöd samt till trygghet och studiero.

Helhetsbedömning

I Sättra skola nådde samtliga elever i årkurs 5 målen i varje ämne år 2011, medan det fanns elever i årkurs 3 som inte nådde målen detta år. Av tillsynen framgår att skolan har vidtagit insatser för att ge eleverna möjlighet att nå målen och i detta avseende satt in stödinsatser. I detta beslut pekar Skolinspektionen på att rektorn måste se till att åtgärdsprogrammen uppfyller författningarnas krav.

Vid besöket i skolan noterar Skolinspektionen att lärarna med anledning av Lgr 11 har arbetat med att ta fram nya lokala pedagogiska planeringar. I det sammanhanget har lärarna och rektorn vinnlagt sig om att utforma planeringarna så att de ska fylla en viktig funktion i elevens lärande. Av tillsynen framgår dock att de skriftliga individuella utvecklingsplanerna (IUP) behöver förbättras. Rektorn måste se till att det i samtliga IUP framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Skriftliga individuella utvecklingsplaner bör konkret beskriva vilka insatser som skolan ska göra, och eventuellt vad eleven och vårdnadshavaren kan göra för att eleven ska ha framgång i skolarbetet. Insatserna ska främst återfinnas inom skolans verksamhet och ansvaret ska inte i första hand läggas på hemmet eller eleven.

Skolinspektionen finner i sin tillsyn att arbetsmiljön är lugn och trygg. Rektorn måste dock tillse att planen mot kränkande behandling upprättas i enlighet med författningarnas krav.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Sättra skola i Linköpings kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Linköpings kommun att senast den 2012-10-31 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med särskilt stöd.

I detta ingår att:

- Säkerställa att det av åtgärdsprogrammen framgår vilka behov eleven har samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas (3 kap. 9 § skollagen).
- Säkerställa att beslut om åtgärdsprogram fattas i enlighet med författningarnas krav (3 kap. 9 § och 28 kap 16 § skollagen).

Bedömning och betygssättning

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning.

I detta ingår att:

- Säkerställa att skriftliga individuella utvecklingsplaner innehåller en sammanfattning av vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen).

Anmärkningar

Skolinspektionen har vid tillsynen konstaterat mindre allvarliga brister som måste åtgärdas för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till. Huvudmannen ges därför en anmärkning.

En redogörelse av konstaterade brister finns nedan under Skäl för beslut.

Till följd av anmärkningarna ska **Ni senast den 2012-10-31** vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa dessa åtgärder för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav

Motivering:

Åtgärdsprogrammets innehåll

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I Sätra skola utarbetas åtgärdsprogram för elever som ska ges särskilt stöd. Av tillsynen framgår att åtgärdsprogrammen på skolan följs upp och utvärderas regelbundet. Skolinspektionen har tagit del av exempel på åtgärdsprogram som har utarbetats hösten 2011. I dessa saknas information om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta måste tydligt framgå av ett åtgärdsprogram, redan då beslutet om åtgärdsprogrammet tas.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att rektorn måste säkerställa att åtgärdsprogram som utarbetas uppfyller författningarnas krav.

Beslut om åtgärdsprogram

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn kan delegera denna beslutanderätt, förutom i de fall stödet innebär särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning eller anpassad studiegång.

Rektorn för Sätra skola beskriver en rutin som innebär att rektorn efter en pedagogisk utredning fattar beslut om att åtgärdsprogram ska utarbetas eller inte. Därefter utarbetas åtgärdsprogrammet av klassläraren i samråd med specialpedagogen och under vårdnadshavares delaktighet. När åtgärdsprogrammet har utarbetats får vårdnadshavarna det tillhanda tillsammans med rektorns beslut om att åtgärdsprogram ska utarbetas. Beslutet om att utarbeta ett åtgärdsprogram skrivs under av rektorn och innehåller en besvärshänvisning.

Skolinspektionen bedömer att det beslut som rektorn fattar om att åtgärdsprogram ska utarbetas inte är det formella beslut om åtgärdsprogram som avses i bestämmelsen. Det är därmed inte heller överklagbart. Rektorn beslutar inte heller om innehållet i åtgärdsprogrammet, vilket inte är förenligt med författningarnas krav. Av rektorns beslut om att ett åtgärdsprogram ska utarbetas framgår inte tydligt att innehållet i åtgärdsprogrammet är en del av beslutet. Det framgår inte heller tydligt av dokumentet att det är innehållet i åtgärdsprogrammet som är överklagbart.

Vidare framgår av tillsynen att utarbetade åtgärdsprogram följs upp och utvärderas. Dokumentationen av uppföljningen görs på det åtgärdsprogram som skolan tidigare utarbetat. Om elevens behov har ändrats beslutar rektor om ett nytt åtgärdsprogram. Detta är dock inte alltid fallet om nya åtgärder sätts in för en elev med en oförändrad behovsbild, vilket i praktiken innebär att vårdnadshavaren inte får möjlighet att överklaga åtgärdsprogrammet på det sätt lagstiftningen föreskriver.

Sammantaget måste rektorn säkerställa att skolan fattar beslut om åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav.

Författning:

3 kap. 9 § skollagen

28 kap 16 § skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

De skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav.

Motivering:

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Utvecklingsplanen ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal skriftliga individuella utvecklingsplaner som upprättats i Sätra skola under hösten 2011. I de skriftliga individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av framgår vad eleven har som mål att förbättra. Planerna sammanfattar dock inte de insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att rektorn måste säkerställa att de skriftliga individuella utvecklingsplanerna uppfyller författningarnas krav.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Anmärkning:**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav

Motivering:

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av

dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Sätra skola har en plan mot kränkande behandling. I planen saknas dock en redogörelse för hur förra årets åtgärder har genomförts. Rektorn måste därför säkerställa att planen mot kränkande behandling uppfyller författningarnas krav.

Föfattning:

6 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Sätra skola har redovisat måluppfyllelsen i årskurs 3 för åren 2011 och 2010. Av denna redovisning framgår att inte alla elever nådde målen i ämnena svenska och matematik dessa år. År 2011 var dock måluppfyllelsen bättre i ämnet matematik än i ämnet svenska. År 2010 skiljde sig inte måluppfyllelsen mellan dessa två ämnen.

I årskurs 5 nådde alla elever målen i samtliga ämnen år 2011. För år 2010 saknas uppgifter om måluppfyllelsen.

Av Skolinspektionens enkät, som elever i årkurs 5 och skolans personal besvarade våren 2011, framgår att elever och personal uppfattar att skolmiljön är trygg. Detta bekräftar även av intervjuer med lärare och rektor under tillsynsbesöket.

Beskrivning av Sätra skola

Sätra skola tillhör det södra skolområdet i Linköpings kommun och ligger cirka en kilometer från samhället Bestorp. Skolan omfattar förskoleklass och årkurserna 1–6 och det totala antalet elever är 60. Det finns ett arbetslag på skolan och samtliga elever går i åldersblandade klasser, med undantag för undervisning i vissa ämnen.

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Josefin Brüde Sundin och Sofia Lindstrand deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Ronny Högberg
Utredare/föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande i kommunen att nå de nationella målen och bedömer om kommunen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Tillsynen inriktas vanligtvis mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen** samt **enskild elevs rätt**. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys görs i vissa fall en begränsad tillsyn som inte omfattar alla områden.

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning kommunens verksamhet inom de granskade områdena och vid den aktuella tidpunkten, *avviker* från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Den avser alltså inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i kommunens skolväsende.

Enligt övergångsbestämmelserna i lag om införande av skollagen samt i skolförordningen ska vissa bestämmelser om betyg i 2010 års skollag och 2011 års skolförordning inte tillämpas för elever i årskurs 9 under läsåret 2011/2012. Istället gäller bestämmelser i 1994 års grundskoleförordning. Enligt övergångsbestämmelsen i förordning om den nya läroplanen (Lgr 11) ska förordningen om 1994 års läroplan (Lpo 94) fortsätta gälla för elever i årskurs 9 i grundskolan under läsåret 2011/2012. Till följd av övergångsbestämmelserna redovisas även de bestämmelser som gäller för elever i årskurs 9 i författningshänvisningarna.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den aktuella skolan redovisas.¹ Skolinspektionens bedömning av kommunens ansvarstagande för förskola och annan pedagogisk verksamhet, fritidshem och vuxenutbildning redovisas i separata beslut. Iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen sammanställs i ett beslut (kommunbeslut).

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat, samt på den information som inhämtas via intervjuer och observationer under Skolinspektionens besök i verksamheten. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspekt-

---

¹ Samtliga beslut går att finna på Skolinspektionen hemsida: www.skolinspektionen.se.

ionens regi.² Även information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Vid förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

Företrädare för kommunen ges möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter innan Skolinspektionen fattar beslut. Alla beslut kompletteras också med en muntlig återrapportering till företrädare för kommunen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor/förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits i kommunen, på skolorna och i övriga verksamheter inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

---

² Resultat från enkätundersökningen återfinns för respektive skola i Skolverkets databas SIRIS, se www.skolverket.se.